

ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONU YÖNETMELİĞİ

Dayandığı Kanun Numarası ve Tarih: 2872 - 9.8.1983

Resmi Gazete'de Neşir ve İlânı: 17.5.1985 - Sayısı: 18757

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için kurulan Çevre Kirliliğini Önleme Fonu ile ilgili esasları düzenlenmektir.

Dayanak

Madde 2- Bu Yönetmelik, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 19 ncu maddesi gereğince düzenlenmiştir.

Kapsam

Madde 3- Bu Yönetmelik Fon'un gelirlerini, Fondan yapılacak harcamaların kapsam ve çeşitlerini, verilecek kredilerinin vade ve faiz hadlerini, Fon bütçesinin hazırlanması ile alım ve satım işlerini kapsar.

Yetki

Madde 4- Fon ile ilgili ve Yönetmelikte belirtilen her türlü iş ve işlemler Çevre Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

Tanımlar

Madde 5- Bu Yönetmelikte geçen;

- a) "Genel Müdürlük" terimi, "Çevre Genel Müdürlüğünü",
- b) "Fon" terimi, "Çevre Kirliliğini Önleme Fonu"nu,
- c) (Değ. RG: 3.12.1987-19653) "Banka" terimi Genel Müdürlükçe uygun görülecek herhangi bir Devlet Bankası'nı
- ç) "Atık" terimi, "Herhangi Bir Faaliyet Sonucunda Çevreye Atılan veya Bırakılan Zararlı Maddeleri",
- d) "Kirlüten" terimi, "Fiilleri Sonucu Doğrudan veya Dolaylı Olarak Çevre Kirliliğine Sebep olan Gerçek ve Tüzel Kişileri" ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Fon Yönetimi

Kuruluş

Madde 6- Genel Müdürlük, merkez kuruluşu kanalıyla Fonu yönetir. Fonun taşra teşkilatı yoktur.

Fonun merkez kuruluşu, ita amiri, Fon saymanı, tahakkuk memurları, veznedar, sayman mutemetleri, ayniyat ve ambar memurlarından oluşur.

İta Amiri

Madde 7- Fonun ita amiri çevre konuları ile görevli Devlet Bakanıdır. Bakan bu yetkisini Genel Müdüre devredebilir.

İta amirleri birinci derecede imza atmaya yetkili olup, mevzuat dahilinde Fon'un amaca uygun olarak kullanılmasını ve Fon menfaatlerinin korunmasını sağlayarak Fonu yönetirler.

İta amirleri bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu hükümlerine göre sorumludur.

İta amirliği, saymanlık ve tahakkuk memurluğundan ikisi aynı kimsede toplanamaz.

Fon Saymanı

Madde 8- Fon hesap işleri, usulüne uygun olarak tayin olunmuş Fon saymanınca yürütülür. Fon saymanı mali konularda, mali evraka imza atmaya yetkili olup Fon'la ilgili satın alma komisyonlarında üyedir.

Saymanın sorumluluklarının tayininde, bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu hükümleri uygulanır.

Fon saymanının kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırılması nedeniyle, işinden geçici olarak ayrılması halinde, yerine 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri ve atanmasındaki usule göre vekil atanır.

Tahakkuk Memuru

Madde 9- Tahakkuk memuru mevzuata uygun olarak, Fonun gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirmekten sorumludur.

Tahakkuk memurunun sorumluluklarının tayininde yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 1050 sayılı Muhasabei Umumiye Kanunu hükümler uygulanır.

Tahakkuk memurluğu görevi, Genel Müdürlük İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı tarafından yürütülür.

Veznedar

Madde 10- Veznedar Kefalet Kanununa tabi olup saymana karşı sorumludur.

Veznedar tahsil ve tediye, fişlerdeki imzalar tamamlandıktan sonra yapar.

Veznedar kasa açıklarından doğrudan sorumludur.

Sayman Mutemeti

Madde 11- Sayman Mutemeti Fon hizmetlerinin gerektirdiği tahsilatı sayman adına yapmakla yükümlü, Fon saymanına karşı sorumlu olup kefalete tabidir.

Bu görev, Genel Müdürlük İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı Mali İşler Dairesi Başkanı tarafından yürütülür.

Ayniyat ve Ambar Memuru

Madde 12- Ayniyat ve Ambar memurları Kefalet Kanununa tabi, ita amirine ve Fon saymanına karşı sorumlu olup ita amiri ve Fon saymanının denetimi altındadırlar.

Fona ait her türlü malzeme ve demirbaşları kaydederek zimmetlerine alırlar.

Zimmetlerinde bulunan malzeme ve demirbaşları ita amirinin yazılı emirleriyle ilgililere usulüne uygun olarak teslim ederler.

Ayniyat ve Ambar memurları, yıl sonunda ita amirinin tayin edeceği bir komisyonla birlikte, ambar ve diğer ayniyatın sayımını yapıp bunu zabta geçirirler.

İta amiri ve Fon saymanı dilediği an ayniyatı ve ambar mevcudunu sayarlar veya saydırabilirler.

Bu yönetmelikte hüküm olmayan hallerde 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ile Ayniyat Talimatnamesi hükümleri uygulanır.

Devlet malı katiyetle şahsi işlerde kullanılamaz, kayıba uğradığı veya hasar gördüğü bahanesiyle mülk edinilemez.

Fon Saymanının Görev ve Yetkileri

Madde 13- Fon Saymanı;

- a) Fon işleri ile görevlendirilen memurların denetimini yapmak,
- b) Fonun bilançosunu düzenlemek, bütün mali işlemlerini ve hesaplarını yapmak,
- c) Fon saymanlığına ait bütün evrak ve defterleri korumak ve korunmasını sağlamak,
- d) Genel bilançoyu kesin hesapla birlikte ve ayrıca Fona ait tüm gelir ve gider belgelerini, hesap yılı hitamından itibaren üç ay içinde Sayıştay'a, genel bilanço ve kesin hesap cetvellerinin birer örneklerini de Maliye ve Gümrük Bakanlığına göndermekle, görevlidir.

Fon Bütçesi

Madde 14- Fonun hesap dönemi takvim yılıdır. Fonun Bütçesi program bütçe tekniğine uygun bir şekilde hazırlanır.

Fon Bütçesi ile ilgili ilkeler Genel Müdürlükçe hazırlanacak bir yönerge ile tesbit edilir.

Fon Bütçesi içindeki aktarmalar ita amirinin tasdiki ile yapılır.

Fon muhasebesi için, 15/2/1968 tarih ve 12827 sayılı Resmî Gazete`de yayımlanan Döner Sermaye Muhasebesi Hesap Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Fonun Gelirleri

Madde 15- Çevre Kirliliği Önleme Fonu;

- a) Karayolları Trafik Kanunu gereğince motorlu taşıt araçlarının fenni muayeneleri sırasında ayrıca alınacak fenni muayene ücretinin onda biri oranında,
- b) Hava taşıt araçlarından, yurt içi taşımaları için ayrıca alınacak yolcu başına bilet bedelinin binde ikisi ile taşınan yük için ton başına yılda yüz lira,
- c) Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre gemi siciline tescil edilen her türlü deniz aracından gros ton başına her yıl alınacak 10 lira,

Fona katılma payları ile;

- d) Genel Müdürlük Bütçesine bu amaçla her yıl konan ödeneklerden,
- e) 2872 sayılı Çevre Kanunu`na göre verilecek para cezalarından,
- f) Fondan verilecek kredilerin faizlerinden,
- g) Fona yapılacak her türlü bağış ve yardımlardan, oluşur.

Bu maddenin a fıkrasındaki gelirler, Genel Müdürlükçe hazırlanan bir makbuz karşılığı tahsil edilir. b ve c fıkralarındaki gelirlerin fona aktarılmasının esasları Ulaştırma Bakanlığı, Türk Hava Yolları ve Genel Müdürlük arasında yapılacak protokollere göre belirlenir. a, b, c, e fıkraları gereğince tahsil edilen gelirler ertesi ayın 15 ine kadar belirtilen Bankadaki hesaba yatırılır.

Para Cezalarının Fona Yatırılması

Madde 16 - Çevreye zarar verecek her türlü atık ve artığı tesbit ve önlenmesindeki standart ve yöntemler ile kanunen suç teşkil eden fiillerin işlendiğini tesbit edecek ve bunlara verilecek para cezalarını uygulayacak görevli kişi ve organlar ayrı bir yönetmelikle belirlenir.

Sözkonusu yetkililer para cezası verdikleri gerçek ve tüzel kişilerle ilgili bilgiler ile ceza miktarlarını Genel Müdürlüğe bildirecekler ve cezanın fona yatırılmasını sağlayacaklardır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Fondan Yapılacak Giderler ve Verilecek Krediler

BİRİNCİ KISIM

Fondan Yapılacak Giderler

Madde 17- Fon, Çevre Genel Müdürlüğünce aşağıdaki amaçlar için kullanılır.

- a) Çevre kirliliğini önleyici araştırma faaliyetleri ile ilgili giderler,
- b) Çevrenin temizlenmesi için yapılacak faaliyetlerle ilgili giderler,
- c) Çevre kirliliğini önlemeye yönelik eğitim faaliyetleri ve personel yetiştirilmesi ile ilgili harcamalar,
- d) Çevre kirliliğinin giderilmesi veya önlenmesi ile ilgili teknoloji ve projelerin satın alınmasına ilişkin giderler,
- e) Proje yarışmaları düzenlenmesi nedeniyle yapılacak masraflar ile verilecek ödüllere ilişkin giderler,
- f) Çevre kirliliğini önleyici ve çevreyi iyileştirici faaliyetlerde kullanılacak olan araç ve gereçlerin satın alma bedelleri,
- g) Hayvan ve bitki ıslahı için yapılacak çalışmalara ait giderlerle çevre kirliliğini önlemeye yönelik ağaçlandırma faaliyetleri ile ilgili giderler,
- h) Arıtma tesisi yapacak gerçek ve tüzel kişilere kredi yardımı.

İKİNCİ KISIM

Fondan Verilecek Krediler ile Uygulanacak Usul

Madde 18 - Çevre Kirliliğini Önleme Fonundan;

- a) Arıtma tesis yapımını desteklemek,
- b) Çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılacak faaliyet ve tesisleri desteklemek, amaçları ile kredi verilir.

Madde 19 - Kredi talebinde bulunacak gerçek ve tüzel kişiler isteklerini Genel Müdürlüğe bildirirler. Kredi talebinde bulunacaklardan istenilecek belgeler, Genel Müdürlükçe belirlenerek, usulüne uygun olarak hazırlanır.

Madde 20 - Kredi talepleri, Genel Müdürün başkanlığında, 1 inci Hukuk Müşaviri, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı, APK Dairesi Başkanı ve iki teknik Daire Başkanından oluşan bir kurul tarafından incelenerek karara bağlanır.

Madde 21 - Genel Müdür kredi inceleme komisyon başkanlığını uygun göreceği bir yetkiliye devredebilir. Kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu iki oy sayılır.

Arıtma Tesisi Kredisi

Madde 22 - 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 11 inci maddesinde belirtilen arıtma tesisleri yapımı için gerçek kişilerle, özel hukuk tüzel kişilerine kredi verilmesi için projenin Genel Müdürlükçe uygun görülmesi gerekir. Proje Genel Müdürlükçe tasdik edildikten sonra tesis bedelinin yüzde 45'ine kadar kredi verilebilir.

Bu kredinin vadesi en çok yirmi yıldır. Beş yıla kadar ödemesiz devre tanınabilir. Geri ödeme, ödemesiz devreyi takip eden yıldan başlamak üzere yıllık eşit taksitler halinde yapılır.

Önleme ve İyileştirme Kredileri

Madde 23 - Çevre kirliliğini önlemek ve çevrenin iyileştirilmesini sağlamak için gerçek kişilerle özel hukuk tüzel kişilerin yapacakları tesislerin gerçekleştirilmesi için, Genel Müdürlükçe uygun görülecek projesindeki harcama tutarının yüzde 45'ine kadar kredi verilebilir.

Bu kredinin vadesi en çok 10 yıldır. Üç yıla kadar ödemesiz devre tanınabilir. Geri ödeme, ödemesiz devreyi takip eden yıldan başlamak üzere yıllık eşit taksitler halinde yapılır.

Madde 24 - Kredi faizleri, her yıl Ocak ayında, o yıl uygulanmakta olan zirai kredi faiz oranları esas alınarak, bölge ve sektör farkı gözetilerek Genel Müdürlükçe tesbit ve ilan edilir.

Madde 25 - Ödemesiz dönemin başlangıcı, her iki kredide tesisin tamamlanıp faaliyete geçtiği tarihtir.

Madde 26 - Kredinin verildiği tarihten itibaren faiz tahakkuk ettirilir ve krediyi veren Banka şubesinde birinci yıldan itibaren tahsil edilir.

Madde 27 - Verilecek krediler için alınacak teminata ilişkin olarak; Banka her yılın Ocak ayında o yıl için belirlediği usul ve şartları Genel Müdürlüğün tasdikine sunar ve Genel Müdürlükçe tasdik edildikten sonra uygular.

Madde 28 - Borçlandırılacak gerçek ve tüzel kişilerden, verilen kredinin önerilen konularda kullanılacağına ve başkasına hiç bir suretle devredilemeyeceğine ve idarece bildirilecek diğer şartlara uyulacağına dair bir taahhütname peşin olarak alınır. Proje uygulaması esnasında idarece belirtilen şartlara uygun hareket etmeyenlerin kredi borçları, borcun verildiği tarihten itibaren tahakkuk eden faizleri ile birlikte geri alınır. Bu kişiler bir daha kredi hakkından yararlandırılamazlar.

Borç taksitlerini veya faizlerini zamanında ödemeyenlerin bakiye borçları muaccel hale gelmekle birlikte, bu taksidi, taksit tarihi ile ödeme tarihi arasındaki süre (bu süre en fazla üç aydır) banka faizine uygun gecikme faizi ile birlikte rızaen ödeyenlere bir defaya mahsus olmak üzere muacceliyet hükümleri uygulanmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Madde 29 - Fondan yapılacak her türlü alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri ile ihaleler 3 Ağustos 1984 tarih ve 18478 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Fonlar İhale Yönetmeliği" hükümlerine göre yapılır.

Madde 30 - İnşaatla ilgili olarak düzenlenecek keşiflerde Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca tesbit edilen birim fiatları esas alınır.

Yürürlük

Madde 31 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 32 - Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Devlet Bakanı yürütür.